KÅPAN
TJÄNSTEPENSION

FÖR STATLIGT ANSTÄLLDA

Traditionell pensionsförsäkring för dig som är statligt anställd

En informationsbroschyr från Kåpan tjänstepension

Det här är Kåpan tjänstepension

Kåpan Tjänstepension förvaltar kollektivavtalad tjänstepension för dig som är eller har varit statligt anställd. Vi erbjuder en traditionell pensionsförsäkring med långsiktigt god avkastning. Vi är en tjänstepensionsförening där medlemmarna äger verksamheten tillsammans.

Föreningen förvaltar cirka 150 miljarder kronor för drygt 900 000 medlemmar. Vi är ett litet försäkringsföretag med ett stort och viktigt uppdrag. Vi gör långsiktiga val för att balansera risk och avkastning på bästa sätt och håller våra kostnader så låga som möjligt. Detta för att kunna ge dig en god avkastning till lägsta möjliga kostnad. När det blir överskott går allt tillbaka till dig som medlem.

Kåpan bildades år 1992 av parterna på det statliga avtalsområdet. Namnet Kåpan är en förkortning av benämningen kompletterande ålderspension. Kåpan är också samlingsnamnet på våra olika pensionsförsäkringar. Syftet med den här broschyren är att ge dig grundläggande information om vad din försäkring hos oss innehåller, vad du får och vilka val du kan göra. Fördjupad information om vår verksamhet hittar du på **kapan.se**.

Vi har valt att använda daggkåpans blad som symbol. Daggkåpan känns lätt igen på sina unikt formade veckade rosettblad. I dess centrum samlas tidiga morgnar vattendroppar till en skimrande pärla. Dropparna bildas genom att bladen nattetid utsöndrar vatten som växten tagit upp genom roten, så kallad guttation, som trots växtens namn inte är dagg.

Information om din pension hos oss

När du är statligt anställd tillhör du tjänstepensionsavtalet PA 16. Avtalet innebär att du blir medlem hos Kåpan Tjänstepension i och med att din arbetsgivare betalar in pengar i form av premier till din tjänstepension. Samtliga försäkringar hos oss är premiebestämda. Det innebär att det är den sammanlagda storleken på premierna och den avkastning vi kan ge dig som bestämmer storleken på din pension från oss.

Din tjänstepension ser lite olika ut beroende på vilken avdelning i tjänstepensionsavtalet PA 16 du tillhör. Är du född 1988 eller senare tillhör du Avdelning 1. Är du född före 1988 tillhör du vanligtvis Avdelning 2.

- **Kåpan Tjänste – obligatorisk del för alla statligt anställda.** Din arbetsgivare betalar in minst 2 procent av din lön till Kåpan Tjänste. Tillhör du Avdelning 1 betalar din arbetsgivare in motsvarande 10 procent på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp.
- **Kåpan Valbar eller Kåpan Aktieval – den valbara delen.** Det finns en valbar del där du själv kan välja vilken försäkringsgivare som ska förvalta dina pengar. Väljer du oss kan du välja mellan två försäkringar, Kåpan Valbar med generationssparande eller Kåpan Aktieval som enbart placerar i aktier fram till du går i pension. Om du inte gör ett aktivt val hamnar pengarna i Kåpan Valbar.

Din arbetsgivare betalar in minst 2,5 procent av din lön till den här delen. Tillhör du Avdelning 1 betalar din arbetsgivare in motsvarande 20 procent på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp. Om du löneväxlar till pension går även den extra premien till den här delen.

- **Kåpan Flex – obligatorisk del för alla statligt anställda.** Din arbetsgivare betalar varje månad in till Kåpan Flex motsvarande 1,5 procent av din lön om du är född 1966 eller senare och motsvarande 0,5 procent av din lön om du är född före 1966. Om du tillhör avdelning 1 och din arbetsgivare tecknat ett lokalt kollektivavtal om extra premier går också den extra premien hit.
- **Kåpan Extra – extra pension genom lokalt kollektivavtal.** Om du tillhör Avdelning 2 och din arbetsgivare tecknat ett lokalt kollektivavtal om extra premier placeras den extra premien i Kåpan Extra.

Innehåll

Ditt sparande är en traditionell pensionsförsäkring . . . **4**

Försäkring med eller utan återbetalningsskydd **5**

Långsiktig kapitalförvaltning **6**

Vårt hållbarhetsarbete **7**

Återbäring – fördelning av tillgångarna **8**

När du ska börja ta ut din pension **9**

Mer om föreningen **10**

Ditt sparande är en traditionell pensionsförsäkring

Hos oss har du en traditionell försäkring där det är våra förvaltare som sköter förvaltningen. En traditionell förvaltning innebär också att det finns en viss garanti.

Just nu består garantin för **Kåpan Tjänste**, **Kåpan Valbar**, **Kåpan Flex** och **Kåpan Extra** av att 80 procent av inbetalda premier tillgodoräknas en garanterad ränta på 1 procent före avdrag för skatt och kostnader. Kostnadsavdraget idag är 0,2 procent.

För **Kåpan Aktieval** är garantin mycket begränsad. Den består idag av att 20 procent av inbetalda premier tillgodoräknas en garanterad ränta på 0 procent före avdrag för skatt och kostnader. Kostnadsavdraget idag är 0,2 procent

Livslång eller tidsbegränsad utbetalning

När din pension ska betalas ut kan du bestämma om du vill att den ska betalas ut under en viss tid eller under resten av ditt liv. Gör du inget val betalas den ut livet ut.

Vi använder bland annat livslängdsantaganden för att bestämma hur stor din pension blir per månad. Livslängdsantaganden är en bedömning av hur länge du som försäkrad kommer att leva. Väljer du en livslång utbetalning fortsätter dina utbetalningar även om du lever längre än vad våra livslängdsåtaganden gör gällande, vilket är en del av din försäkring. Den förväntade återstående livslängden för en medlem som fyller 65 år är 23 år och 4 månader.

Flytträtt för Kåpan Valbar och Kåpan Aktieval

Flytträtt innebär att kunna flytta pensionskapitalet i en pensionsförsäkring. **Kåpan Valbar** och **Kåpan Aktieval** har flytträtt för försäkringar tecknade efter den 30 juni 2016. Du kan bara flytta pensionskapital till försäkringsgivare som är anslutna till tjänstepensionsavtalet PA 16.

Pensionsutbetalning per år med ett pensionskapital på 100 000 kr och en antagen återbäringsränta på 5 procent

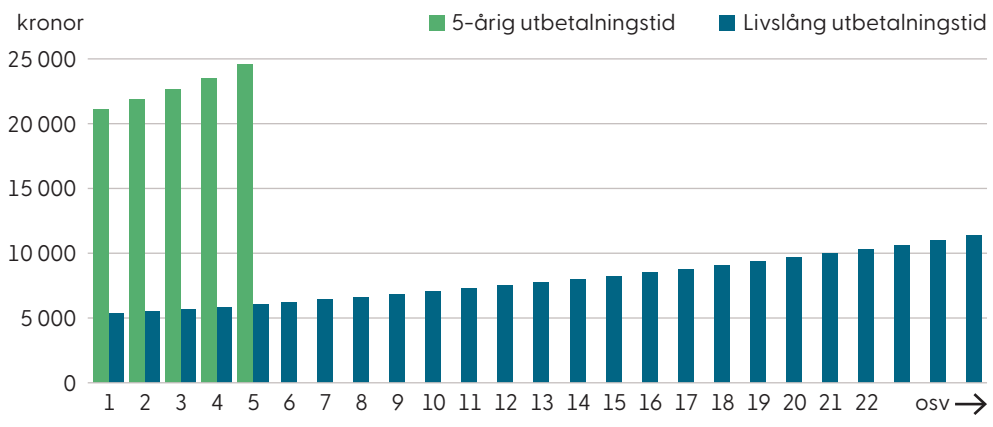

Försäkring med eller utan återbetalningsskydd

Det är möjligt att lägga till återbetalningsskydd på din försäkring hos oss. Återbetalningsskydd innebär att om du dör betalar vi ut pengarna till din familj. Väljer du återbetalningsskydd blir din pension lägre. Det beror på att du inte får del av pengar från andra sparare som dött. I tabellen till höger illustreras med några exempel vad återbetalningsskyddet förväntas kosta i form av lägre pension från olika åldrar. Om du inte gör något aktivt val har din försäkring inget återbetalningsskydd.

Hur länge gäller återbetalningsskyddet?

Om din pension betalas ut livet ut gäller återbetalningsskyddet till och med den månad du fyller 75 år. Om du valt att ta ut pensionen under en begränsad period gäller återbetalningsskyddet tills du fått din sista utbetalning.

När kan du lägga till eller ta bort återbetalningsskydd?

Du har möjlighet att lägga till återbetalningsskydd:

- inom sex månader från det att din försäkring är nytecknad
- inom ett år från det att du gift dig, blivit sambo eller fått barn
- på kommande premier i en ny försäkring.

Du kan ta bort återbetalningsskyddet utan att du ändrat dina familjeförhållanden. Du kan inte lägga till eller ta bort återbetalningsskyddet efter att du börjat ta ut din pension.

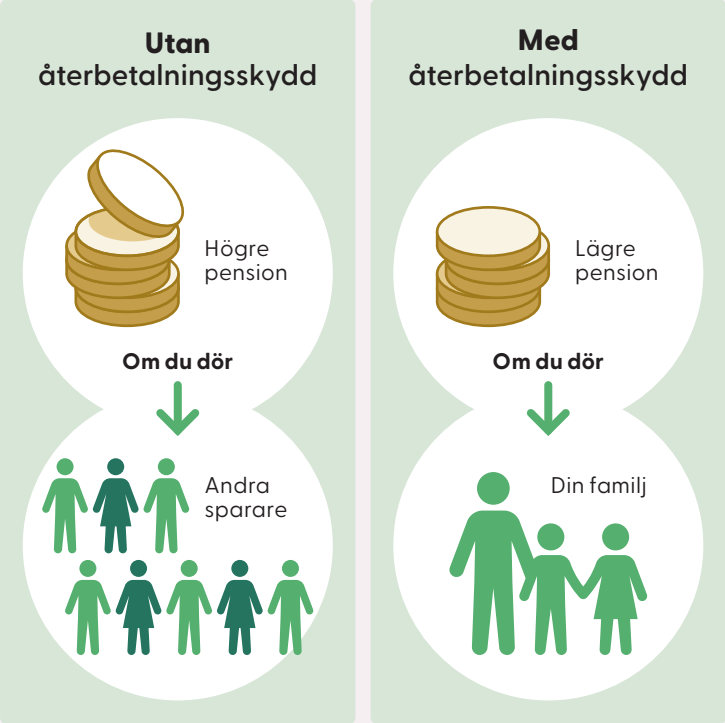

Återbetalningsskyddet innebär att du får en lägre pension

Utbetalning		
Du är	Under 5 år	Livet ut[1)]
25 år	-6 %	-10 %
55 år	-3 %	-7 %

[1)] Siffrorna bygger på att du är nyanställd och fortsätter arbeta fram till 65 år.

Logga in på ”Mina sidor” för att lägga till eller ta bort återbetalningsskydd.

kapan.se/mina-sidor/

Andra typer av försäkringsskydd

Om du dör när du är statligt anställd har till exempel din familj enligt kollektivavtalet rätt till pengar som betalas ut i sex år efter dödsfallet. Din familj får även ersättning från din tjänstegrupplivförsäkring. Läs mer om ditt försäkringsskydd vid dödsfall som statligt anställd på **spv.se**.

Långsiktig kapitalförvaltning

De pensionspremier som betalas in till föreningen bildar tillsammans de tillgångar som förvaltas av oss. Vi har lång erfarenhet av strategisk kapitalförvaltning och har som främsta mål att på ett ansvarsfullt sätt skapa en långsiktigt god avkastning på ditt pensionskapital.

Vår finansiella styrka

Solvens är ett mått på vår finansiella styrka, det vill säga vår förmåga att uppfylla våra garanterade åtaganden. Vår solvens ligger på en betryggande nivå men solvensen varierar i nivå mellan åren i takt med värdeförändringar i tillgångar och skulder. Vill du läsa mera om vår solvens kan du göra det i vår årsredovisning som du hittar på kapan.se/arsredovisning.

Balans mellan risk och avkastning

Att förvalta kapital inom ramen för en traditionell pensionsförsäkring bygger på att hitta en balans mellan risktagande och förväntad avkastning. Därför görs kapitalplaceringarna med utgångspunkt i föreningens riskpolicy och investeringsriktlinjer, som tagits fram av föreningens styrelse. Där fastställs att kapitalet ska placeras i flera olika typer av tillgångar. Placeringarna ska även göras i många olika värdepapper, så att inga enskilda placeringar utgör en alltför stor risk.

Investeringar i olika typer av tillgångar

Med utgångspunkt i riskpolicyn och våra investeringsriktlinjer delar vi in det förvaltade kapitalet i tre huvudsakliga investeringsområden: aktier, räntor och fastigheter. Tillsammans skapar de en väl balanserad portfölj. Räntebärande investeringar väntas ge en stabil avkastning och värdeutveckling över tid. Aktieplaceringar är mer riskfyllda, vilket innebär att värdeutvecklingen kan svänga både upp och ner, men som över tid väntas ge en högre avkastning. Investeringar i fastigheter och liknande tillgångsslag ger ett bra komplement till investeringar i aktier och räntor. Samtliga tillgångar marknadsvärderas löpande för att vi alltid ska ha ett aktuellt värde på föreningens tillgångar. Den värdeutvecklingen för vi över till din försäkring i form av en återbäringsränta.

Generationssparande eller Kåpan Aktieval

I Kåpan Aktieval placeras ditt kapital i enbart aktier fram till du börjar ta ut din pension. För våra övriga produkter tar vi hänsyn till din ålder för att avgöra riskfördelningen för ditt kapital. Om du är ung och har lång tid kvar till pension får du en högre risk i ditt sparande för att få möjlighet till en högre avkastning. Placeringar med mer risk förväntas över tid ge en högre avkastning än mer stabila placeringar, men värdeutvecklingen kan under tiden svänga betydligt mer. Det betyder i sin tur att risken i ditt sparande successivt minskar i takt med att du närmar dig pension. När du är äldre får du en högre stabilitet i ditt sparande.

Kåpans kapitalförvaltningsmodell

Vi delar in det sparade kapitalet i tre olika ålderskategorier med olika tillgångsfördelning mellan de tre huvudsakliga investeringsområdena. Fördelningen kan variera inom ett intervall, vilka fastställs av styrelsen i föreningens riskpolicy.

Vårt hållbarhetsarbete

Vårt mål är att leverera en långsiktigt stabil pension till dig som sparare. Det vill vi göra till lägsta möjliga kostnad, samtidigt som vi vill bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i samhället. För att göra det tar vi hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter i vår verksamhet och i våra investeringar.

Vi väljer in

Oavsett tillgångsslag strävar vi efter att investera i företag eller fonder som har en hög hållbarhetsprofil. Vi vill också investera i företag som aktivt arbetar för en omställning till en hållbar lösning. Vi tror att dessa investeringar över tid har bättre förutsättningar att ge en god avkastning till lägre risk.

Vi väljer bort

Vi granskar löpande våra noterade innehav och väljer i möjligaste mån bort bolag som bryter mot globala normer när det gäller miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och antikorruption. Därutöver undviker vi att investera i kol- och oljebolag, bolag som är involverade i kontroversiella vapen samt statsobligationer i vissa länder.

Vi påverkar

Som långsiktig ägare har vi ett ansvar att påverka för en positiv förändring där vi kan. Vårt påverkansarbete och ägarengagemang varierar beroende på investering och storlek och arbetet omfattar påverkan genom dialog, röstning på bolagsstämmor, medverkan i valberedningar, styrelseuppdrag samt aktivt arbete i rådgivande kommittéer.

Vi minskar vårt klimatavtryck

Vi minskar vårt klimatavtryck genom att undvika att investera i fossila företag enligt vissa kriterier och vi prioriterar i möjligaste mån de verksamheter som bidrar positivt till klimatet. Vi ställer oss bakom Parisavtalet och vi har satt upp kort- och långsiktiga klimatmål för våra mätbara investeringar för att säkerställa att vi når nettonollutsläpp senast 2045.

Hållbarhetsarbete i vår organisation

Det är också viktigt att vi i vår egen verksamhet arbetar aktivt för att vara ett bra hållbart företag. Vi gör vårt yttersta för att vara resurseffektiva och klimatsmarta i det dagliga arbetet. Det interna hållbarhetsarbetet berör även jämställdhet, likabehandling och kompetensutveckling, vilka är grundläggande värderingar och drivkrafter hos oss. Du kan läsa mer om vårt löpande hållbarhetsarbete på kapan.se\hallbarhet. Där finns även vår senaste hållbarhetsredovisning.

Vägledande för förvaltningen är:

- Beslut fattade av Sveriges riksdag och regering
- De 10 principerna i FN:s Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag
- Oslo- och Ottawa-konventionen
- FN:s 6 principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI)
- FN:s globala hållbarhetsmål – Agenda 2030

På **kapan.se** finns länkar till konventionerna ovan.

Återbäring – fördelning av tillgångarna i föreningen

Kåpan Tjänstepension är en medlemsägd tjänstepensionsförening. Det innebär att all avkastning går tillbaka till medlemmarna. Avkastningen fördelar vi genom att värdet på din försäkring räknas upp med en återbäringsränta. Återbäringsräntan motsvarar utvecklingen av värdet på våra tillgångar. För Kåpan Aktieval motsvarar återbäringsräntan avkastningen på vår aktieportfölj och för övriga produkter får du den återbäringsräntan som motsvarar avkastningen på din generationsportfölj. Eftersom avkastningen under en månad både kan vara positiv och negativ kan även återbäringsräntan vara det. Normalt är värdet på din försäkring större än det garanterade värdet. Därför är det värdet på din försäkring som kommer att avgöra nivån på din pension.

Kollektiv konsolidering

Kollektiv konsolidering är ett mått på värdet av de tillgångar som föreningen har i förhållande till medlemmarnas samlade försäkringskapital. Enligt våra riktlinjer för konsolidering ska värdet på våra tillgångar preliminärt fördelas på samtliga försäkringar varje månad. Det innebär att återbäringsräntan sätts så att konsolideringsnivån vid varje månadsskifte blir 100 procent.

Återbäring efter skatt och kostnader

Kostnaderna som ska fördelas ut på din försäkring är dels de kostnader föreningen har för att administrera samtliga försäkringar och dels den skatt som belastar sparande i pensionsförsäkringar, så kallad avkastningsskatt. Avkastningsskatten är en schablonskatt baserad på statslåneräntan som dras av pensionskapitalet oavsett avkastningens storlek. Föreningens administrativa kostnader i relation till förvaltat kapital är låga och har minskat över tid. Vi tar ut en försäkringsavgift på 0,05 procent av ditt värde vilket är den kostnad vi har för att administrera din försäkring. Utgångspunkten är att föreningen enbart tar ut avgiften för att täcka de faktiska kostnaderna för att bedriva verksamheten. Kostnaden för kapitalförvaltningen är 0,04 procent av pensionskapitalet. Kapitalförvaltningskostnaden ingår inte i försäkringsavgiften men påverkar försäkringens avkastning. Kapitalförvaltningskostnaden dras från föreningens totala förvaltade kapital och återbäringsräntan blir därmed lägre.

När du ska börja ta ut din pension

Det finns många olika alternativ när du börjar planera inför att gå i pension. Din pension kommer normalt från flera olika håll och det finns många villkor och möjligheter att ta ställning till. Inför din pensionering kan du logga in på minpension.se för att ha koll på hela din pension: allmän pension, tjänstepension och eventuell privat pension. Där kan du göra prognoser och se vilken pension du får.

När du vill ta ut din pension från oss behöver du ansöka om detta. Det gör du genom att logga in på Mina sidor på kapan.se. Pensionen betalas ut livet ut om du inte ansöker om annat.

Du kan ta ut

- **Kåpan Tjänste** och **Kåpan Extra** livet ut eller under en begränsad tid på 5 till 20 år
- **Kåpan Valbar** och **Kåpan Aktieval** livet ut eller under en begränsad tid på 10 till 20 år
- **Kåpan Flex** livet ut eller under en begränsad tid på 1 till 20 år.

Om försäkringens värde är mindre än ett prisbasbelopp kan det betalas ut som ett engångsbelopp. Om du är född före 1966 kan du kan tidigast ta ut pensionen när du fyllt 61 år. Är du född 1966 eller senare kan du tidigast ta ut pensionen när du fyllt 63 år.

Från pensionskapital till utbetald pension

När du bestämt hur du vill ta ut din pension räknar vi ut ett så kallat prognosbelopp. Prognosbeloppet är storleken på den pension per månad som vi ska betala ut. Det baseras på försäkringens värde och under hur lång tid utbetalningen ska pågå. När vi räknar ut prognosbeloppet tar vi hänsyn till antaganden om framtida avkastning, skatt och kostnader samt förväntad livslängd. Målet är att du ska få en relativt jämn utbetalning av pensionen. Antagandena brukar kallas prognosantaganden. Det viktigaste antagandet är prognosräntan som vi idag satt till 2 procent. Du fortsätter att få avkastning på det kapital som finns kvar i din försäkring. Vi räknar om ditt månadsbelopp en gång per år. Om den totala avkastningen under året då har varit högre än 2 procent, höjer vi ditt månadsbelopp.

För att säkerställa att du hela tiden får ut minst den pension som din försäkring garanterar, räknar vi också ut ditt garanterade pensionsbelopp per månad med utgångspunkt i ditt garanterade pensionskapital. Vi betalar alltid ut det högsta av dessa två belopp till dig.

Mer om föreningen

Strategisk inriktning

Föreningen är inte öppen för alla. Du blir endast medlem när du får en anställning som omfattas av det statliga tjänstepensionsavtalet PA 16. Det innebär att föreningen inte konkurrerar med andra försäkringsgivare på andra avtalsområden. Vi har därför valt att lägga begränsat med resurser på marknadsföring och fokuserar på att lämna information via pensionsbeskedet och på kapan.se. Vi betalar inte heller några provisioner till banker eller försäkringsmäklare för att de ska sälja våra produkter. Inriktningen är att skapa en långsiktigt god avkastning på medlemmarnas pensionskapital till en låg kostnad. Vi gör det genom att fokusera på traditionell pensionsförsäkring.

Den strategiska inriktningen beslutas av styrelsen. Parterna på det statliga avtalsområdet har gett föreningen ett särskilt ansvar inom ramen för pensionsavtalet, eftersom vi ansvarar för förvaltningen av de pensionspremier som är obligatoriska och premier för de som avstår från att välja. Den sammantagna bedömningen är att föreningens arbetssätt, i kombination med föreningsformen, är det bästa sättet att erbjuda ett effektivt och stabilt långsiktigt pensionssparande.

Regelverk

Kåpan tjänstepensionsförening är en självständig juridisk person i form av en tjänstepensionsförening. Verksamheten regleras av ett antal lagar beslutade av riksdagen, främst Lagen om tjänstepensionsföretag (2019:742) samt en stor mängd föreskrifter utfärdade av Finansinspektionen. Regleringen tar sin utgångspunkt i det Tjänstepensionsdirektiv som beslutats på EU-nivå. Finansinspektionen ansvarar för tillsynen av verksamheten. Som finansmarknadsaktör ska vi tillämpa Disclosureförordningen (SFDR). Syftet med förordningen är att underlätta för slutinvesterare att jämföra olika finansiella produkter och aktörer vad gäller hållbarhetsrisker och mål för hållbara investeringar. En beskrivning av hur vi förhåller oss till Disclosureförordningen samt alla upplysningsbilagor finns på **kapan.se/disclosureforordningen**.

Styrning och organisation

Föreningens högsta beslutande organ är enligt stadgarna fullmäktige. Fullmäktige består av trettio ledamöter med personliga suppleanter. Femton ledamöter utses av de fackliga organisationerna OFR/S, P och O, Saco-S och Seko. Femton ledamöter utses av Arbetsgivarverket. Ledamöterna utses på en mandattid om ett år av och måste vara medlem i föreningen. Fullmäktige utser en styrelse som består av tolv ledamöter. Sex av ledamöterna nomineras av arbetstagarsidan, Saco-S, Seko och OFR/S, P och O. Sex ledamöter nomineras av Arbetsgivarverket. Ledamot i styrelsen får inte vara ledamot i fullmäktige. Fullmäktige utser

Regelverk

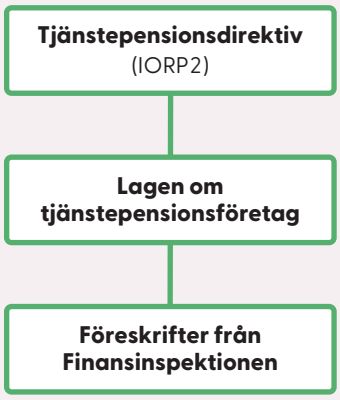

Styrelse och ledning

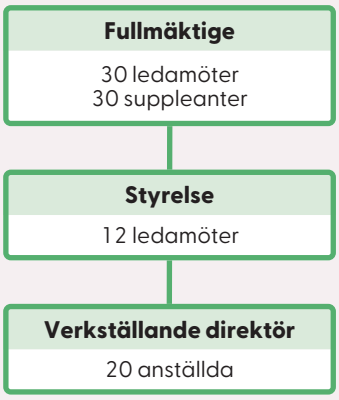

även en auktoriserad revisor för att granska verksamheten på fullmäktiges uppdrag. Mandattiden för styrelseledamot är ett år. Avgående styrelseledamot kan återväljas. Styrelsen utser en verkställande direktör som har det operativa ansvaret för verksamheten.

Försäkringsvillkoren styrs av kollektivavtalet och föreningens stadgar

Föreningens verksamhet styrs av stadgarna som beslutas av föreningens fullmäktige. I stadgarna anges de grundläggande villkoren för verksamheten och de begränsningar som gäller. Villkoren för din pensionsförsäkring utgår ifrån villkoren i gällande kollektivavtal och stadgar. För varje försäkring finns också försäkringsvillkor som på ett sammanhållet sätt beskriver villkoren. På kapan.se finns stadgarna och information om ditt gällande pensionsavtal finns på arbetsgivarverket.se eller på någon av de fackliga organisationernas webbplatser. Vill du påverka föreningens verksamhet och inriktning kan du kontakta ditt lokala fackliga ombud, det centrala fackliga kansliet eller någon av medlemmarna i fullmäktige och framföra dina synpunkter. Vilka personer som är medlemmar i fullmäktige redovisas i föreningens årsredovisning som du hittar på **kapan.se/arsredovisning**.

Försäkringsaktuariens roll

För att säkerställa att vi räknar rätt och att villkoren i alla våra försäkringar följs på ett korrekt sätt har föreningen en aktuarie. Aktuarien har ett självständigt ansvar gentemot styrelsen och Finansinspektionen och ansvarar bland annat för att räkna ut värdet på ditt pensionskapital och den pension du får utbetald från oss. Aktuarien arbetar med utgångspunkt i föreningens försäkringstekniska riktlinjer som beslutas av styrelsen.

Revision och intern kontroll

Föreningens verksamhet granskas löpande av den interna kontrollfunktionen som gör riskbedömningar och särskilda analyser som presenteras för styrelsen. Därutöver utser fullmäktige externa revisorer som granskar förvaltningen och säkerställer att vi följer gällande redovisningsregler. Revisorerna presenterar varje år resultatet av sin granskning för fullmäktige. Sammantaget finns det tre nivåer av kontroll i föreningen, alla inriktade på att säkerställa att vi förvaltar ditt kapital på ett bra sätt och att vi betalar ut rätt pension till dig.

Framtida inriktning

Föreningens ambition är att vi ska utgöra ett bra alternativ för de som inte aktivt väljer någon pensionsförvaltare. Vår målsättning är att kunna erbjuda ett alternativ för framtiden med god förväntad avkastning och låga kostnader.

Villkor för försäkringarna

Kontroll och tillsyn

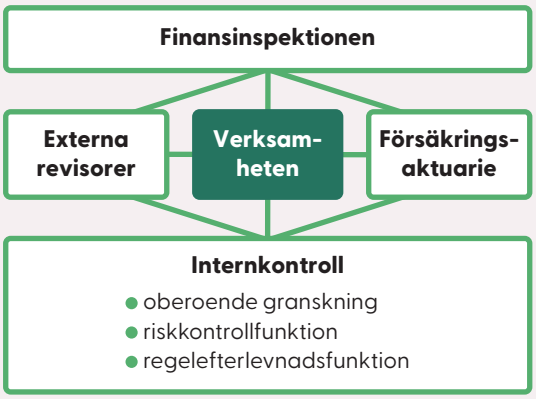

KÅPAN
TJÄNSTEPENSION

060-18 75 85

kundservice@kapan.se

www.kapan.se